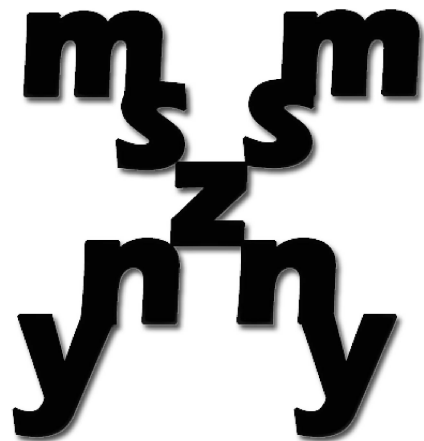

XV. Magyar Számítógépes Nyelvészeti Konferencia

Szerkesztette:
Berend Gábor
Gosztolya Gábor
Vincze Veronika

Szeged, 2019. január 24–25.

Szerkesztette¹:

Berend Gábor, Gosztolya Gábor, Vincze Veronika
{berendg,ggabor,vinczev}@inf.u-szeged.hu

Felelős kiadó:

Szegedi Tudományegyetem
TTIK, Informatikai Intézet
6720 Szeged, Árpád tér 2.

Nyomtatta:

JATEPress
6722 Szeged, Petőfi Sándor sugárút 30–34.

Szeged, 2019. január

Az MSZNY 2019 konferencia szervezője:

MTA-SZTE Mesterséges Intelligencia Kutatócsoport

---

¹a L^AT_EX's 'confproc' csomagjára támaszkodva

Előszó

2019. január 24-25-én tizenötödik alkalommal rendezzük meg Szegeden a Magyar Számítógépes Nyelvészeti Konferenciát. A konferencia fő célkitűzése a kezdetek óta állandó: lehetőséget biztosítani a nyelv- és beszédtechnológia területén végzett kutató-sok eredményeinek ismertetésére és megvitatására, ezen felül a különféle hallgatói projektek, illetve ipari alkalmazások bemutatására. Nagy örömet jelent számunkra, hogy a hagyományokat követve a konferencia idén is nagyfokú érdeklődést váltott ki az ország nyelv- és beszédtechnológiai szakembereinek körében.

Az évek során hagyománnyá vált az is, hogy a mesterséges intelligencia vagy a számítógépes nyelvészet egy-egy kiemelkedő alakja plenáris előadást tart a konferencián. Az idei évben Turán György (MTA-SZTE Mesterséges Intelligencia Kutatócsoport és University of Illinois at Chicago) előadásában az interpretálhatóságról és annak számítógépes nyelvészeti vonatkozásairól lesz szó.

Az idei évben is szeretnénk különdíjjal jutalmazni a konferencia legjobb cikkét, mely a legkiemelkedőbb eredményekkel járul hozzá a magyarországi nyelv-és beszédtechnológiai kutatásokhoz. Továbbá idén először tervezzük bevezetni a "Legjobb Bírálók Díját" is, így elismerve a bírálók fáradtságos, ámde nélkülözhetetlen munkáját. A konferenciához idén is kapcsolódni fog egy kerekasztal-megbeszélés, ahol a főbb szakmai kérdéseket, a szakterület jelenlegi helyzetét és várható haladási irányát, valamint a konferenciához közvetlenül kapcsolódó kérdéseket vitatják meg a résztvevők.

Köszönettel tartozunk a LogMeIn-nek, a Neumann János Számítógéptudományi Társaságnak, valamint a Clementine-nak is, akik anyagi támogatásukkal járultak hozzá a konferencia sikeres lebonyolításához. Az előzőeken felül hálásak vagyunk az MTA-SZTE Mesterséges Intelligencia Kutatócsoportján és a Szegedi Tudományegyetem Informatikai Intézetének Szoftverfejlesztés Tanszékén dolgozó azon kollégáknak, akik a helyi szervezésben segédkeztek. Végezetül szeretnénk megköszönni a programbizottság és a szervezőbizottság minden tagjának áldozatos munkáját, ami nélkül nem jöhetett volna létre a konferencia.

A szervezőbizottság nevében,

Ács Judit

Berend Gábor

Novák Attila

Simon Eszter

Sztahó Dávid

Vincze Veronika

Tartalomjegyzék

Beszédtechnológia I.

1

- 3 Beszélőinvariáns akusztikus modellek létrehozása mély neuronhálók elleneséges multi-taszki tanításával
Tóth László, Gosztolya Gábor
- 13 Autoenkóderen alapuló jellemzőreprezentáció mély neuronháló, ultrahang-alapú néma-beszéd-interfészekben
Pintér Ádám, Gosztolya Gábor, Tóth László, Grósz Tamás, Csapó Tamás Gábor, Markó Alexandra
- 23 Ügyfélszolgálati beszélgetések nyelvmodellezése rekurrens neurális hálózatokkal
Tarján Balázs, Fegyó Tibor, Mihajlik Péter

Szemantika

35

- 37 CBOW/A: módosított CBOW algoritmus annotált szövegekből készített vektortérmodellek létrehozására
Novák Attila, Laki László János, Novák Borbála
- 49 Interpretability of Hungarian embedding spaces using a knowledge base
Balogh Vanda, Berend Gábor, Dimitris Diochnos, Farkas Richárd, Turán György
- 63 Mit hozott édesapám? Döntést – Idiomatikus és félig kompozicionális magyar igei szerkezetek azonosítása párhuzamos korpuszból
Novák Attila, Laki László János, Novák Borbála
- 73 Neurális hálózat-alapú gépi fordítórendszer minőségének javítása domain adaptáció segítségével
Laki László János
- 83 Egy magyar nyelvű kérdezőrendszer
Novák Attila, Laki László János, Novák Borbála, Dömötör Andrea, Ligeti-Nagy Noémi, Kalivoda Ágnes

Poszter, demó

97

- 99 Konverterek magyar morfológiai címkékészletek között
Vadász Noémi, Simon Eszter
- 113 Named Entity Recognition in the Miskolc Legal Corpus
Üveges István
- 123 End-to-end Convolutional neural networks for Intent Detection
Sevinj Yolchuyeva, Németh Géza, Gyires-Tóth Bálint

- 135 An annotation tool for academic literature processing
Molnár Zsolt, Polgár Tímea, Vincze Veronika
- 145 Formális fogalmak a jogi ontológiákban
Syi, Hamp Gábor, Markovich Réka, Grad-Gyenge Anikó, Héder Ákos, Nagy Krisztina, Vértesy László
- 153 Kísérletek tudásbázis- és mondatkörnyezet-alapú beágyazásokkal magyar nyelvre
Kardos Péter, Berend Gábor, Farkas Richárd
- 163 Szemantikai keretek felismerése neurális hálózatok és szódisztribúciós adatok felhasználásával
Tóth Ágoston

Orvosi alkalmazások

175

- 177 Információkinyerés magyar nyelv gerinc MR leletekből
Kicsi András, Pusztai Péter, Szabó Ledényi Klaudia, Szabó Endre, Berend Gábor, Vincze Veronika, Vidács László
- 189 Szkizofrénia azonosítása spontán beszéd temporális paramétereire alapján – egy pilot kutatás eredményei
Bagi Anita, Gosztolya Gábor, Szalóki Szilvia, Szendi István, Hoffmann Ildikó
- 203 Betegségek automatikus szétválasztása időben eltolt akusztikai jellemzők korrelációs struktúrája alapján
Sztahó Dávid, Kiss Gábor, Tulics Miklós, Vicsi Klára

Morfológia, nyelvi elemzés

213

- 215 PoS-tagging and lemmatization with a deep recurrent neural network
Ugray Gábor
- 225 Hol ugat a kutya? Örömeiben. Helyhatározói esetragos névszók pontosabb annotációja
Ligeti-Nagy Noémi, Novák Attila
- 235 emt sv – Egy formátum mind felett
Indig Balázs, Sass Bálint, Simon Eszter, Kundráth Péter, Vadász Noémi, Mittelholcz Iván
- 249 The impact of inflection on word vectors
Lévai Dániel, Kornai András

Beszédtechnológia II.

263

- 265 Érzelmek felismerése magyar nyelvű hangfelvételekből akusztikus szózsák jellemzőreprezentáció alkalmazásával
Vetráb Mercedes, Gosztolya Gábor
- 275 Kombinált központosítási megoldások magyar nyelvre pehelysúlyú neurális hálózatokkal
Tündik Máté Ákos, Szaszák György
- 287 Mély neuronhálós beszédfelismerők működésének értelmező elemzése
Grósz Tamás, Tóth László

Szintaxis

299

- 301 Parsing noun phrases with Interpreted Regular Tree Grammars
Ács Evelin, Holló-Szabó Ákos, Recski Gábor
- 315 Argumentumszerkezet-variánsok korpusz alapú meghatározása
Szécsényi Tibor
- 331 Véges erőforrás végtelen sok igekötős igére
Kalivoda Ágnes
- 345 Különböző függőségi elemzők teljesítményének vizsgálata magyar nyelven
Tálas Dalma, Novák Attila

Szerzői index, névmutató

355

Támogatók

357